

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 14
TELEFON 124Anunțurile se pri-
mesec după tarif.Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

ROMĂNESC

Abonament:

Pe un an Lei 160.—
Pe 1/2 an " 80.—
Pe 1/4 an " 40.—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320.—
Pe 1/2 an " 160.—
Pe 1/4 an " 80.—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

În jurul Clujului

Trăim preluđuul toamnei.

Ademenitoare te chiamă de-
aurile din jurul vechiului Napoca,
cu spinările lor vinete, în apu-
șile sângerate ale toamnei.Dacă o pornești pe Someș în
sus, spre N. E. ochiul cuprinde
priveliști încântătoare. Ici trâm-
da de apă clară a Someșului ce-
și țuce maiestos învăluririle repezi.
Solo o pădurică ce-a început să
brindă din poloarea toamnei și
mai în sus dealuri bogate închid
ochiului nemărginirea zărilor.Răzlețit de lume, pe o spi-
care de deal din jurul Clujului,
cuprinzi în priviri toată măreția
etății. Turnuri de caderale se
răscoală spre ceruri tainice și pline
de o pietate mistică cum numai
evlavioasele orașe ale Rusiei se
poate vedea. Acoperișuri de case
zări scânteie feeric în bătaia so-
arelui de început de toamnă. Străzi
multe ce se întretaie — văzute de
departe — ciudat, pe care forfo-
ste o lume grăbită pornită nu-
mai în câștigarea banului.Clujul, de departe, are ceva
magnos în alcătuirea sa. Face
impresia unui oraș magnific, stră-
dător. Și un deosebit aspect pi-
resc îi dă apa Someșului, ce
cade ca un curcubeu peste văl-
ășagul de case.În străvechea Napoca se
vădește — Ungurii în societatea lor,
mijlocul familiilor lor, petrec
temera noastră viață, cântând o
at mai amplă satisfacere a po-
plor. Românii grupați ca într'o
familie, cunoscuți aproape toți
tre ei, populează bodegile, lo-
curile de petrecere și dau mai
multă impulsie vieții, ce altfel
ar scurge învăluită de-a prea
mare momotonie. Iar Evreii scru-
zază viitorul, gândindu-se la toam-
na ce aduce cu sine în Cluj ba-
lioanele de studenți. Și mai fac
ceva Evreii: numără arginți căș-
gați în dugheană, în timp ce
funcționarul de stat abia o mai
vede, în valul actual de scumpete.

* * *

Pe malul Someșului, afară din
oraș este loc de reculegere. Cer-
etătorul acestor locuri simte și
înțelege din ritmul apelor, toată
meritatea vieții ce se scurge
pe unda râului.Pe malul Someșului este loc,
de ocazionează profundă meditație.Pe malul Someșului însă, vezi
mizeria înfiorătoare, sub manifes-
tarea sa cea mai hidoasă. Vezi
ste umbre, — chipuri de oa-
meni — ce se strecoară ca moar-
ta dealungul râului. Sunt niște
țigani, oameni ca-și noi, însă cât
de departe de făptura omenească!
Măbrăcați în tot ce se poate ima-
gina zdreanță, murdari și plini de
dube, tărăie o viață de sub-ani-
mal. Amețiți de foame, trăesc dinmila atât de rară în epoca noas-
tră de materialism feroce. Trăesc
din cojile aruncate și dorm sub
cerul liber. Acum? Da! Dar la
iarnă? N'au șatră, n'au adăpost.
Dorm pe gunoaie mai rău decât
cel mai năpustit câine.Și, pecând conteplam mizeria
neagră, de departe din parcul
Clujului veniau sunete melodioase
cântece de orchestră. Acolo mul-
țimea îmbuibată care cere totul
dela viață, fără ca să-i dea înschimb ceva, petrecea amețită de
paharele de bere și îmbujorată de
aerul proaspăt al parcului. Acolo
o mulțime ce nu cunoaște mila,
care nu știe, ce înseamnă îndu-
rarea, purta pe aripele ușoare ale
beției de viață, tot parfumul exis-
tenței noastre.În parc: exuberanții acestui
traiu.Pe Someș în sus: țigani chi-
nuți de foame și cu trupurile sân-
gerând de mizerie.Dar vreau să termin pentru astăzi.
Sper că totuși vă voi putea revedea
odată.Sănătății Dvs. vă dorim cele mai
bune. Dacă voi avea ocazia de a vă
recomanda gazeta și librăria D-voastră,
o voi face cu plăcere.Primiți salutări din inimă
dela al D-voastrăHermann Groelich
precum și dela soția mea.

Teatrale.

„Revizorul“ de Gogol

Premiera săptămânei acesteia a fost
o reușită comedie a autorului rus Go-
gol „Revizorul“ tradusă de N. Du-
măreanu.În această comedie este caracte-
rizat fidel sufletul credul al poporului
rusesc și în special naïvitatea popo-
rului din provincie. Se prea poate însă
că în unele locuri a reușit să fie prea
exagerată această caracterizare, în că-
teva personaje ca Luca Luchici Hlo-
pov sau Hristian Ivanovici Ghibner.
Toată acțiunea e plină de humor, afară
de unele exagerări, cari devin plictisi-
toare ca de ex. Petru Ivanovici Bob-
cinsky în actul I.Ce privește însă predarea a fost
cu atât mai reușită, datorită interpre-
ților perfecți ce posedă teatrul nostru.Dl. Neamțu-Otonel (primarul Anton
Antonovici) și dl. Mihailescu-Brâila
(funcționarul Ioan Alexandrovici) în
roluri opuse, primul un tip grav al doilea
un moftangiu a cărui viață e o farsă
întreagă — și-au înțeles perfect ro-
lurile și au jucat cu mult suflet și ta-
lent. Dl. Ghibericon în rolul lui Osip
a jucat foarte natural și corect.Dl. Stăenscu-Papa (judecătorul) și
dl. Mișu Ștefănescu (directorul azilului)
au reliefat cu măiestrie tipurile res-
pective.Un rol greu de predat a avut dl.
Vasilescu (Petru Ivanovici Bobcinschi),
cu toate aceste însă ia fost foarte
reușit.Restul ansamblului a fost corect.
S'au distins D-nele Nat. Ștefănescu
(soția primarului) și Dna Jipescu-Hodoș
(fica primarului) cu jocul vioi și potri-
vit situației.

Ce scrie dl. Dr. Bartha în „Ardealul Juridic“ despre Compendiu de drept civil

de: Dr. Anca I. Leontin Judecător la
Tribunalul din Cluj.Nimic nu e mai rar la noi în Ar-
deal decât apariția unei opere de drept.Nimic nu poate fi mai greu decât
elaborarea unui manual de drept po-
zitiv în vremurile de tranziție.Cât de rar apare și cât de grea
este sarcina ce o ia asupra sa autorul
atât de binevenită este orice operă ju-
ridică, ce întinde o mână de ajutor
consolidării situației de drept.În asemenea împrejurări a apărut
în zilele trecute *Compendiul de drept*

Scrisori din America

În niște numeri trecuți ai ziarului
nostru s'a publicat o interesantă scri-
soare a dlui Gröelich maestru de cello,
pe care o adresase din Cincinnati dlui
director al ziarului nostru. Ajungân-
du-i în mână gazeta noastră, a găsit
de bine să ne scrie un răspuns pri-
tinesc, pe care îl vom traduce mai jos,

Dragă Domnule Anca!

Simt lipsa de a vă trimite cele
mai sincere mulțumiri pentru transmi-
terea prețiosului D-vs. ziar „Clujul
Românesc“, pe care l'am primit deja
de trei ori. În deosebi m'am bucurat
pentru articolul „O scrisoare din Ame-
rica“, a cărei continuare am primit-o
astăzi. Vă mulțămesc din inimă pen-
tru complimentele prietinești.Am cetit cu mare interes, despre
rezultatul ce l'a obținut dl. Klee cu
compoziția operci „Făt-Frumos“ și mai
departe că dl. de Angelis face turneu
de Concerte, la care îi urez cele mai
frumoase succese.Fii bun și salută-i pe ambii din
partea mea. Am auzit deasemenea că
dl. Schuller a compus o operă, și sper
că voi ceti în curând despre pre-
mieră!Eu — durere — întâlnesc foarte
rar Români pe aici, deoarece ei trăesc
foarte răspândiți și țin puțin laolaltă.
Cea mai mare parte a Românilor tră-
iesc în nordul Statului Ohio, dealun-
gul lacului Erie, unde este un ținut
foarte productiv. În orașul Cleveland-
Ohio locuiesc foarte mulți Români.
Cleveland este cel mai mare oraș în
statul Ohio și are mai mult ca 800 mii
locuitori. Și în Joungstown-O. locuiesc
mulți Români, precum și în New-York,
Detroit și Chicago.În Cleveland artiștii Români își
pot da deja concertele numai cu pu-
blic românesc. În timpul din urmă a
venit aici încă un tânăr violinist ro-
mân: Socrate Barozzi, care începe
să-și câștige un renume. Am cetit-o
aceasta în cea mai mare foaie săp-
tămănală muzicală din New-York „Mu-
sical Courier“, care vorbește și des-
pre Enescu. Vă anexez și două tăe-
turi din el. (Despre Barozzi zice:
Violinistul român Socrate Barozzi a
fost angajat pentru o reprezentație în
Cleveland-O. care va avea loc ime-
diat la începutul anului viitor. În urma
populației mari românești a acestui
oraș, se întrebuițează metode spe-ciale pentru a se face cunoștințe prin
Agenți de Concerte, și concertul va
decurge cu siguranță în împrejurări
favorabile).Enescu este cunoscut aici ca mare
violinist, compositor și maestru diri-
gent și e foarte prețuit. Se cântă aici
cu multă plăcere „Rapsodiile româ-
nești“ ale lui Enescu, iar în Conser-
vatorul nostru se propun „Bucățile pt.
Concert de vioară“ ale sale și în iarna
trecută s'au cântat acestea foarte des.„Musical Courier“ aduce și o scurtă
informație din București, care în nem-
țește sună astfel: „George Enescu și
Jaques Thiband au dat o splendidă
interpretare din Bach-Concert pentru
două viole la un concert recent al
orchestrei Philharmonice din București
România. Restul programului a fost
dirigeat de maestrul Enescu“.Așadar și aici în America se aude
des vorbindu-se despre România, de-
oarece ziarele muzicale de aici au pre-
tutindenți ripoteri în Europa.Mă surprinde însă faptul că Ro-
mâni nu au aici un ziar propriu. (Aici
facem observarea că Dl. Groelich nu
e tocmai bine informat, deoarece ex-
istă mai multe, d. e. noi avem schimb
cu „America“, „Românul“, „Vagabon-
dul etc.)Am văzut aici deja jurnale în toate
limbile, dar încă nu în românește. De
exemplu în New-York se editează de
două ori așa de multe gazete în limbi
streine, decât în cea engleză. Totalul
gazetelor streine în New-York fac zil-
nic un milion. După tirajul lor sunt în
următoarea ordine: 5 foi evreești, 2
italiene, 3 nemțești, 2 rusești, 2 gre-
cești, 5 gazete în limba slavonă, slo-
vacă, croată și sârbă, 2 ungurești, 3
poloneze, 1 franceză, 1 cehă, 1 spa-
niolă și 3 arabe. În orașul California
există și câteva gazete japoneze și
chinezești, iar în sud sunț foarte multe
frânțuzești. Însă cu toate astea foile
englezești sunt foarte mult cetite, și
numerii de Duminecă au adeseori
60 de pagini, așa că sunt groase ca
niște cărți mici. Pentru fiecare lucru
este câte o anexă specială.În luna viitoare voi face cu soția
mea o excursiune de mai multe zile
cu automobilul la strandul dela Erie,
ca să ne mai răcorim, deoarece aici
domnește o căldură mare; acum avem
90—105 gr. Fahrenheit, câte odată
și 110°.

Străinătate un exemplar 4 Lei.

